

REFERAT Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget d. 15-09-2026

Mødedato Tirsdag d. 15. september 2026 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

BNK Anlægsbevilling, ny asfalt på Bryrupbanen fra Brædstrup til Den Genfundne Bro.....	3
BNK Finansiering til kampagne for udfasning af oliefyr udenfor fjernvarmeområderne.....	6
BNK Solceller på kommunale tage.....	9
BNK Orientering om passagertal for kollektiv trafik, flextrafik og samkørsel.....	12
BNK Orientering fra udvalgsmedlemmer og administrationen.....	14
Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 15.9.2026.....	15

BNK Anlægsbevilling, ny asfalt på Bryrupbanen fra Brædstrup til Den Genfundne Bro

RESUME

Banestien fra Horsens til Silkeborg er en populær vandre- og cykelrute, fordi den er naturskøn og bruges af mange borgere i det daglige.

Banestien er ejet af Naturstyrelsen, hvor det er aftalt, at kommunerne står for vedligeholdelsen af belægningen.

Siden stiens indvielse i 1999 er asfalten lappet, når huller og lignende er opstået. På baggrund af en teknisk gennemgang af asfaltbelægningens tilstand, har kommunen i 2025 renoveret strækningen fra kommunegrænsen Horsens-Silkeborg til Brædstrup by og ud til Trædenvej med ny asfalt og kantgrus.

Administrationen har vurderet, at den næste strækning af Bryrupbanestien, der trænger til nyt asfalt er fra Trædenvej øst for Brædstrup til Den Genfundne Bro. Det er en strækning på ca. 5 km, hvor der er huller og asfalten er krakeleret og ujævn.

Det foreslås, at restbeløbet af puljen til Bedre stier på 0,850 mio. kr. finansierer udlægningen af ny asfalt og kantstabilisering på denne strækning.

Projektet vil kunne realiseres i 4. kvartal 2026.

Sagen afgøres af Byrådet.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Byrådet giver en anlægsbevilling med tilhørende rådighedsbeløb i 2026 på 0,850 mio. kr., til ny asfalt og kantstabilisering på ca. 5 km. af Bryrupbanestien.
2. Byrådet godkender, at rådighedsbeløbet finansieres af puljen "Bedre Stier".

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tiltrådte indstillingen.

Sagsfremstilling

Banestien fra Horsens til Silkeborg, der kaldes Bryrupbanestien, er en populær rute for turister og borgere, som vil opleve den naturskønne strækning på cykel eller vandring. Stien bruges også i det daglige som skolesti og gøremål væk fra hjemmet, der kan nås på gåben eller cykel.

Banestien er ejet af Naturstyrelsen, som har en aftale med Silkeborg og Horsens kommuner,

hvori fordelingen af stiens vedligehold er præciseret.

Ifølge aftalen skal kommunerne stå for al vedligeholdelse, der omhandler belægninger m.v. (det horisontale), imens Naturstyrelsen skal vedligeholde skråninger træer og skilte m.v. (det vertikale).

Siden stiens indvielse i 1999 er asfalten lappet, når huller og lignende er opstået. I 2025 renoverede kommunen strækningen fra kommunegrænsen Horsens-Silkeborg til Brædstrup by og ud til Trædenvej med ny asfalt og kantgrus.

Administrationen har ved en besigtigelse af hele Bryrupbanestien fra Horsens by til kommunegrænsen gennemgået og vurderet asfaltbelægningens omtrentlige levetid. Denne tekniske gennemgang bruges i en prioritering af, hvilke delstrækninger, der får udlagt ny asfalt.

Hidtil er finansieringen dækket ved driftsmidler og suppleret af 0,5 mio. kr., som forligspartierne i budgetforlig 2026 besluttede at give til formålet, da Regeringen ekstraordinært uddelte midler til kommunerne samt 0,250 mio.kr. overført fra puljen "bedre stier" ved budgetopfølgningen pr. 30. april 2026.

Administrationen har vurderet, at den næste strækning af Bryrupbanestien, der trænger til ny asfalt, er fra Trædenvej øst for Brædstrup til Den Genfundne Bro. Det er en strækning på ca. 5 km., hvor der er huller og asfalten er krakeleret og ujævn.

Administrationen har modtaget flere henvendelser om stiens ringe forfatning. Dele af strækningen bliver brugt som skolesti.

Økonomi

Forligspartierne har i budgetforlig 2020 besluttet at afsætte 3 mio. kr. til bedre skiltning og stier i naturen.

Konkret skulle Bankagerstien asfalteres og have bedre belysning, hvilket blev realiseret i 2020. Desuden skulle behovet for asfaltering eller opgradering af andre stier undersøges, med henblik på at skabe bedre forhold for skolebørn og cyklister.

Ud over Bankagerstien besluttede Byrådet, at stien langs Bygholm Å mellem Niels Gyldings Gade og Holmboes Alle skulle asfalteres og belysningen opgraderes, hvilket er realiseret i 2021.

Det resterende beløb af puljen på 0,850 mio. kr. foreslår administrationen anvendes, til at finansiere udlægningen af ny asfalt og kantstabilisering af Bryrupbanestien på den nævnte strækning.

Projektet vil kunne realiseres i 4. kvartal 2026.

Der søges med denne sag en anlægsbevilling med tilhørende rådighedsbeløb i 2026 på 0,850 mio. kr. Rådighedsbeløbet finansieres af puljen til bedre stier.

Der er i projektets økonomi afsat 50 t. kr. til intern projektering.

Hvis denne strækning får ny asfalt, vurderer administrationen på baggrund af sin tekniske gennemgang af Bryrupbanestiens asfaltbelægning, at der vil gå mange år, inden der skal ny

asfalt på andre delstrækninger af stien.

Der er ikke yderligere afledte driftsudgifter i forbindelse med renoveringen af stien, ud over det driftsbudget, der allerede er afsat til området.

/FHL

BNK Finansiering til kampagne for udfasning af oliefyr udenfor fjernvarmeområderne

RESUME

Den vedtagne klimaplan for kommunen indeholder et delmål, om at reducere CO₂-udledning og fremme omstillingen til vedvarende energi.

Som et tiltag for at opnå dette mål, foreslås det at igangsætte en kampagne for udfasning af oliefyr. Kampagnen vil være et samarbejde mellem Horsens Kommune og en ekstern rådgiver og vil blandt andet bestå af tilbud om energitjek til målgruppen for en mindre egenbetaling.

Kampagnen søges finansieret af udvalgets midler fra klimapuljen.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender, at der prioriteres 0,35 mio. kr. til kampagne vedr. udfasning af oliefyr i områder uden for fjernvarmeområderne.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Horsens Kommune har med Klimaplan 2022-2030 fastlagt en ambitiøs målsætning, om at reducere kommunens CO₂-udledning og fremme omstillingen til vedvarende energi.

En væsentlig del af udledningen fra bygningsopvarmning stammer fortsat fra fossile varmekilder, herunder olie- og gasfyr.

I det nye regeringsgrundlag er der fremlagt en ambition, om at fortsætte omstillingen væk fra oliefyr. Regeringen vil fremlægge en model i løbet af 2026, der skal accelerere processen.

Administrationen følger disse tiltag og sammenhængen til kommunens kampagne og vil tilpasse indsatsen, hvis det bliver nødvendigt. Samtidig vurderer administrationen, at det vil være i tråd med delmål i Klimaplan 2022-2030 at iværksætte dette tiltag på nuværende tidspunkt.

Det foreslås, at der fokuseres på oliefyr frem for naturgasfyr. Oliefyr er blandt de mest CO₂-intensive opvarmningsformer. Samtidig er de fremtidige perspektiver for gasområdet fortsat forbundet med usikkerhed, blandt andet som følge af den forventede øgede anvendelse af

grønne gasser.

Det vurderes derfor, at en målrettet indsats overfor oliefyr på nuværende tidspunkt giver den største sikkerhed for realisering af klimamålene.

Der er registreret 1.054 oliefyr, heraf 838 uden for fjernvarmeområderne. Det er derfor denne gruppe af boligejere, der er målgruppen for den foreslåede indsats.

Indsatsen forventes at øge kendskabet til mulighederne for at udfase oliefyr, reducere de oplevede barrierer for konvertering og understøtte flere konkrete skift til fossilfrie opvarmningsformer. Dermed bidrager indsatsen til realisering af klimaplanen og til kommunens samlede klimamålsætninger samtidig med, at borgerne får mulighed for en mere fremtidssikret og stabil varmemforsyning.

Erfaringer viser, at mange boligejere oplever usikkerhed omkring økonomi, tekniske løsninger og mulighederne for støtte ved konvertering af eksisterende oliefyr. Disse forhold kan medføre, at potentielle konverteringer udskydes, selv om der både er økonomiske og klimamæssige gevinster, ved at skifte til en fossilfri varmekilde.

For at understøtte omstillingen, foreslås det at gennemføre en målrettet kampagne rettet mod ejere af oliefyr uden for fjernvarmeområderne. Kampagnen gennemføres i samarbejde mellem Horsens Kommune og en ekstern rådgiver med erfaring inden for energirådgivning og borgerrettede indsatser.

Rådgiver kontakter målgruppen direkte via e-boks. Der tilbydes energitjek mod en egenbetaling på 300 kr.

Der udbydes ca. 100 energitjek. Energitjek består af et besøg i den pågældende bolig, hvorefter der udarbejdes en rapport med besparelspotentialer i kr., kWh og CO₂ samt et overblik over investeringen og rådgivning om den videre proces. Rådgiveren vil følge op med borgeren tre gange over de følgende to år.

Kampagnen kan igangsættes fjerde kvartal 2026 og forventes gennemført i perioden 2026-2028.

Videre proces

Der udarbejdes en afsluttende evaluering af indsatsen, herunder en opgørelse af kampagnens rækkevidde, gennemførte energitjek og de konverteringer, der kan henføres til indsatsen.

Der vil derefter blive fremlagt en sag for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, hvor det skal besluttet, hvordan indsatsen skal fortsætte.

På baggrund af indsatsen beregnes den opnåede klimaeffekt og resultaterne samles i en slutrapport, der indgår i kommunens opfølgning på klimaplanens delmål.

Økonomi

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte den 7. marts 2023, at der af klimapuljen blev afsat 1,6 mio. kr. i perioden 2023-2024, til gennemførelse af varmeplanen i kommunens mindre bysamfund.

I perioden 2023-2025 er der anvendt 0,6 mio. kr. til formålet. Der foreslås 0,35 mio. kr. anvendt til den nævnte kampagne, målrettet ejere af oliefyr uden for fjernvarmeområderne.

Midlerne skal anvendes til ekstern rådgivning samt planlægning og gennemførelse af kampagnen, herunder tilbud om energitjek hos borgerne og information til borgerne om kampagnen.

Eventuelle uforbrugte midler tilbageføres til klimapuljen ved projektets afslutning.

/FHL

BNK Solceller på kommunale tage

RESUME

I klimaplanen er der et delmål om, at andelen af vedvarende energi i kommunen skal øges, så den dækker 10 % af det samlede strømforbrug i kommunen i 2030.

Det er på nuværende tidspunkt planlagt at etablere fem anlæg på kommunale institutioner.

Med denne sag adresseres de fremadrettede muligheder for at udvide mængden af solcelleanlæg på kommunale bygninger.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender, at der afsættes 4 mio. kr. fra klimapuljen til opsætning af solcelleanlæg på kommunale ejendomme.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Horsens Kommunes klimaplan indeholder et delmål, der handler om at udvide kommunens vedvarende energianlæg, med henblik på at øge produktionen af grøn strøm i kommunen. Sagen bidrager desuden til opfyldelsen af målsætningen i "Tematillæg om VE og skovrejsning" som Byrådet vedtog den 30. september 2025, om at udvide solcellekapaciteten på tage i kommunen.

Den kommende klimaplan forventes også at indeholde mål om flere solceller på kommunale tage. Med denne sag præsenteres en model for at udvide mængden af solcelleanlæg på kommunale bygninger frem mod 2030.

Historik

Hidtil har lovgivningen ikke tilladt, at kommuner ejer solcelleanlæg på egne bygninger, da elforsyningsvirksomhed har kommerciel karakter. For at kommuner kunne opsætte solcelleanlæg på kommunale bygninger krævede det, at der blev oprettet et særskilt selskab, som skulle eje solcelleanlæggene eller, at kommunerne udlejede sine tagflader til tredjepart, som opsatte solcelleanlæg med henblik på, at institutionen aftog strømmen.

Med afsæt i klimaplanen besluttede det tidligere Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalg den

8. april 2025, at arbejdet med etablering af solceller på kommunale bygninger skulle fortsætte med udgangspunkt i en selskabsudskillelse, hvor kommunen stiftede et kommunalt selskab, der skulle eje solcelleanlæggene. Lovgivningen er i mellemtiden blevet ændret.

Horsens Kommune ejer solcelleanlæg på kommunale bygninger i dag. Hovedparten af anlæggene er etableret under en gammel ordning, inden der kom krav om selskabsudskillelse. De resterende anlæg er etableret via en dispensationsordning, hvor det har været muligt at opnå dispensation til at opføre solcelleanlæg i forbindelse med nybyggeri, for at kunne overholde energirammen for bygningen.

Den 8. april 2025 besluttede Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, at der skal etableres fem solcelleanlæg på kommunale bygninger, som led i at indfri delmålet i klimaplanen.

De fem anlæg bliver etableret på Rådhuset, Bankagerskolen, Dagnæsskolen, Nim Børnehus og Vestbyens børnehave og vuggestue.

Udvalget godkendte at bruge ca. 5 mio. kr. på projektet.

Arbejdet med etableringen af anlæggene påbegyndes efter lovens ikrafttrædelse. De fem anlæg har en kapacitet på 432 kWp og øger kapaciteten til energiproduktion med ca. 59 % i forhold til kommunens nuværende solcelleanlæg.

Ny lovgivning

Kravet om selskabsudskillelse, i tidligere lovgivning, komplicerede processen for kommuner, der ønsker at opsætte solcelleanlæg.

Lovændringen, der er godkendt i Folketinget muliggør, at kommuner fremadrettet kan opsætte og eje solcelleanlæg på kommunale bygninger, uden der etableres et særskilt selskab. Dette vil fremover gøre det betydeligt lettere for kommuner at udvide kapaciteten af vedvarende energi på kommunale bygninger.

Efter lovændringen er trådt i kraft den 14. september 2026, vil institutioner med solcelleanlæg aftage strømmen, der produceres fra solcelleanlæggene. Den strøm institutionen straks forbruger fra solcelleanlæggene fritages for tariffer, elpris og elafgift.

Det betyder, at den enkelte institution, der har installeret solcellerne, vil få en besparelse på deres strømforbrug. Besparelserne skal anvendes til at dække den afledte drift, der er på anlæggene.

Differencen mellem elbesparelsen ved institutionen og de anslåede driftsudgifter tilbageføres til Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets klimapulje, der vil kunne geninvesteres i nye solcelleanlæg.

Herudover vil der opstå en mindre overskudsproduktion, der sælges på det kollektive elnet, der giver en lille merindtægt hos institutioner med solcelleanlæg, hvilket følger nuværende praksis.

Økonomi

Priserne på solcelleanlæg følger markedsudviklingen, der ændrer sig løbende, hvorfor prisen først bliver kendt, når der indgås kontrakt om etablering af anlæggene. Prisen er afhængig af størrelsen og forventes at ligge på 0,5-1 mio. kr.

For at understøtte den fortsatte udbygning af solcelleanlæg på kommunale bygninger og dermed bidrage til opfyldelse af klimaplanens delmål foreslås det, at Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender, at der afsættes yderligere 4 mio. kr. fra klimapuljen til etableringen af solcelleanlæg.

Klimapuljens midler er afsat i 2026 og de 4 mio. kr. søges overført til 2027 ved den kommende budgetopfølgning. Etableringen af solcelleanlæggene forventes gennemført over en fireårig periode og, der forventes anvendt 1 mio. kr. årligt i perioden 2027-2030.

Når solcelleanlæggene er etableret, forventes de berørte institutioner at opnå en reduktion i deres energiudgifter. De opnåede driftsbesparelser tilbageføres til klimapuljen ved fremtidig budgetlægning.

/FHL

BNK Orientering om passagertal for kollektiv trafik, flextrafik og samkørsel

RESUME

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget har, i forbindelse med tidligere overblik over anvendelsen af den kollektive trafik, bedt administrationen om løbende at give statusopgørelser.

På den baggrund bringer administrationen et overblik over anvendelsen af henholdsvis den kollektive bustrafik, flextrafik og samkørsel via Nabogo.

For bustrafikken tages der udgangspunkt i de gennemsnitlige antal påstigere i perioden fra den 1. marts 2026 til og med den 31. maj 2026.

For flextrafikken tages der udgangspunkt i det seneste år fra juni 2025 til og med maj 2026.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I forlængelse af tidligere statusopgørelser over anvendelsen af den kollektive trafik til Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget bringer administrationen med denne sag status over den kollektive bustrafik og anvendelse af flextrafikken samt samkørsel via Nabogo.

For den kollektive bustrafik tages der udgangspunkt i gennemsnitlige antal påstigere i perioden fra den 1. marts 2026 til og med den 31. maj 2026, uden påskeugen og andre helligdage.

Rutekørsel

Overordnet set er anvendelsen af henholdsvis bybusser, lokalbusser og regionalbusser i 2026 sammenlignelig med 2025, hvor niveauet er stort set det samme.

Samlet set har bybuslinjerne i nordbyen den højeste passageraktivitet med linje 1 (Nørregade - Sundvej - Stensballe), som den mest benyttede.

Bybuslinjen har gennemsnitligt 1.000 påstigere pr. dag på hverdage.

I sydbyen er det linje 5 (Holmboes Allé - Ternevej - Bankager), der har den største anvendelse med gennemsnitligt 500 påstigere pr. dag.

Hertil er linje 13 (Horsens - Egebjerg - Gedved) godt benyttet med gennemsnitligt 430 påstigere pr. dag og er hermed på niveau med bybusserne i sydbyen.

Endvidere er benyttelsen af de lokale- og regionale busruter fortsat stabil i kommunen.

Her er rute 202 (Aarhus - Tranbjerg - Hovedgård - Horsens - Hedensted - Vejle) den mest benyttede busrute med 1.478 daglige påstigere. Særligt på strækningen mellem Horsens og Vejle, hvor der er flere afgang.

Dernæst kommer rute 110 (Horsens - Brædstrup - Silkeborg) med gennemsnitligt 579 påstigere pr. dag og rute 116 (Horsens - Lund - Nørre Snede - Ikast - Herning) med gennemsnitligt 582 påstigere pr. dag, som meget anvendte busruter.

Den mindst benyttede bus er linje 14 (Horsens - Hatting), når antallet af passagerer sammenholdes med antallet af afgang.

Buslinjen har gennemsnitligt 98 påstigere pr. dag. Det skal dog bemærkes, at rute 220 også betjener Hatting samt det øvrige opland, hvorfor de rejsende fordeler sig mellem de to busruter/linjer. Rute 220 har gennemsnitligt 112 påstigere pr. dag.

Flextrafik

Kørselstyperne flextur, flexbus og plustur er fortsat godt benyttet i Horsens Kommune.

Der er stadig en stigning i brugen af flextur sammenlignet med sidste år. For plustur har turene mere stabiliseret sig, hvor der for flexbus har været et løbende fald i antallet af ture mellem oktober 2025 og februar 2026, hvorefter antallet af ture stiger igen.

Den mindre benyttelse af flexbusafgange kan skyldes, at de rejsende i en højere grad bruger de ordinære busafgange.

Nabogo

For samkørsel via Nabogo tages der udgangspunkt i foråret 2026. Tallene dækker de Horsens-finansierede samkørsler og følger derfor samme opgørelse som dataudtrækket.

I foråret 2026 (marts–maj) er der i gennemsnit registreret ca. 100 samkørsler pr. måned mod ca. 154 i vintermånederne januar–februar.

Horsens by er fortsat udgangspunkt for flest samkørsler, idet størstedelen - ca. 93 % - enten starter eller slutter i Horsens by.

Samkørslerne foregår primært på hverdage (ca. 91 %) og ligger i høj grad i myldretiden. Der ses en geografisk spredning i, hvor i kommunen de resterende samkørsler finder sted.

/ALYHA

BNK Orientering fra udvalgsmedlemmer og administrationen

RESUME

Orientering fra udvalgsmedlemmer og administrationen.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Kystbeskyttelse

/BE

Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 15.9.2026

RESUME

Underskrift af beslutningsprotokol.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".